Een nieuwe rol voor Europa in de wereld – Metsola aan de leiders van de EU

Roberta Metsola, voorzitter van het Europees Parlement, legde tijdens de informele Europese Raad op donderdag 10 maart 2022 in het Franse Versailles de volgende verklaring af.

Geachte presidenten,
Geachte eerste ministers,
Beste vrienden,

Ik ben nog nooit in Marioepol geweest, maar de naam van deze stad kan ik nooit meer vergeten. Een kraamkliniek en kinderziekenhuis zijn er door bommen tot puin herleid. Deze schandelijke, onmenselijke daad is kenmerkend voor de bedreiging waarmee we geconfronteerd worden.

Poetins inval in Oekraïne heeft een abrupt einde gemaakt aan een lange periode van vrede in Europa. Sindsdien is niets meer hetzelfde. De reactie van Europa moet in verhouding staan tot het ernstige, reële en groeiende gevaar voor onze collectieve veiligheid.

In deze veranderde wereld moet Europa een nieuwe rol innemen.

Om te beginnen moeten we dringend meer investeren in defensie en innovatieve technologieën, en blijven werken aan een echte veiligheids- en defensie-unie, die proactief, flexibel en weerbaar is en opkomende gevaren het hoofd kan bieden. Hiertoe moeten we de daad bij het woord voegen: PESCO hervormen, onze nationale budgetten vergroten en slim gebruikmaken van de gemeenschappelijke EU-begroting, zodat met collectieve financiering kan worden voldaan aan eventuele capaciteitsbehoeften.

De begroting van de Unie is ons belangrijkste instrument om tot meer solidariteit en cohesie te komen.

Het Europees Defensiefonds alleen volstaat niet: overal waar dit meerwaarde oplevert, moeten we de EU-begroting inzetten voor ons veiligheids- en defensiebeleid. We moeten de begroting gebruiken om het strategische kompas uit te voeren en de defensie-unie werkelijkheid te laten worden.

Als we een sterkere Europese defensie willen, moeten we taboes doorbreken. Zo is het onder meer te heroverwegen om het Defensieagentschap en de andere EU-agentschappen die actief zijn op het gebied van defensie, op te nemen in de EU-begroting.

Ten tweede moeten we nog harder proberen om onze afhankelijkheid van Rusland qua energie te verkleinen.

Energiezekerheid moet ons hoofddoel zijn. Energiezekerheid hangt samen met diversiteit, dat wil zeggen meerdere energiebronnen, leveranciers en aanvoerroutes.

In de huidige crisisperiode blijkt nog maar eens dat energie een politieke kwestie is. Rusland heeft dit heel goed begrepen.
Het is hoog tijd voor een duidelijk signaal. De Europese Unie moet met name
- de invoer van Russische producten zoals gas, olie en steenkool beperken;

- alle aan Russische energiebedrijven toegekende certificaten herzien;
- opties voor de opslag en gemeenschappelijke aankoop van gas uitwerken, evenals gezamenlijke financieringsregelingen;
- het aandeel van koolstofarme en hernieuwbare energie in onze energiemix vergroten door een snellere uitvoering van het “Klaar voor 55”-pakket.

De invoer van gas vanuit Rusland tot nul herleiden, dat moet ons doel zijn. Ambitieus, toegegeven, maar we hebben geen andere keus.

Het Europees Parlement zet zich al geruime tijd in voor hernieuwbare energie, meer verbindingen tussen de lidstaten onderling, meer Europese opslagcapaciteit en een grotere verscheidenheid aan leveranciers. Dit alles kan de EU helpen alternatieven te vinden voor gas uit Rusland en het aandeel van haar eigen energiebronnen nog vóór 2030 snel te vergroten. Om onze ambitieuze klimaatdoelstellingen te kunnen verwezenlijken, moeten we absoluut overschakelen van fossiele brandstoffen op duurzamere, schone en hernieuwbare energiebronnen, op waterstof, en ook op veilige en moderne kernenergie.

Uit principe weigeren we de bommen te financieren waarmee Oekraïne wordt aangevallen.

Daarnaast moeten we iets doen tegen de stijgende energieprijzen.

Deze beslissingen moeten we kunnen uitleggen aan de Europese burgers: het Europees Parlement en zijn leden zullen de boodschap van Europa uiteraard helpen verspreiden.

Ten derde moeten we het hebben over voedselzekerheid. Ook deze kwestie moet deel uitmaken van onze discussies over de strategische autonomie van Europa. De Europese voedingssector heeft transparantere en sterkere aanvoerketens nodig.

Ten vierde moeten de recente, ongeziene blijken van Europese coördinatie, solidariteit en eenheid onze blauwdruk vormen voor de toekomst.

De lidstaten staan klaar om ruim twee miljoen Oekraïners in ons midden te verwelkomen en de Europeanen onthalen de Oekraïense bevolking met wijd geopende armen. Strenge sancties kunnen duidelijk hand in hand gaan met concrete solidariteit. Dit is Europa op zijn mooist.

Onze handelingen sluiten aan bij onze woorden. We hebben Oekraïne hulp en wapens gegeven en het vooruitzicht op EU-lidmaatschap, waarmee de Europese toekomst van het land eventueel kan worden bestendigd. Daarnaast moeten we meer steun bieden aan de buurlanden van Oekraïne, onder meer Moldavië en Georgië.

We mogen Oekraïne niet aan zijn lot overlaten – en ik weet zeker dat iedereen rond deze tafel dit voornemen deelt. Poetin heeft onze vastberadenheid bijna evenzeer onderschat als de weerbaarheid en weerstand van de Oekraïners.

Wij moeten ons samen met hen verzetten. Poetin is niet gestopt op de Krim, en het lijdt geen twijfel dat hij niet zal stoppen in Kiev. De tactieken die hij in Syrië heeft verfijnd, past hij nu toe in Europa. Het is onze taak ervoor te zorgen dat dit de duurste fout is die hij ooit heeft gemaakt.

Onze sancties moeten hard blijven aankomen. Oligarchen met banden met het Kremlin zijn gewend geraakt aan bepaalde privileges in Europa: hieraan moet een eind komen. Europese bedrijven mogen niet langer inzetten op Rusland voor economische groei. De publieke opinie is momenteel heel duidelijk, maar als dit zou veranderen, moeten wij voet bij stuk houden. Cryptovaluta's en nieuwe fintechinstrumenten mogen bovendien geen achterpoortjes bieden.

Het is de bedoeling Poetin te raken, maar ook wij zullen afzien. Volgens mij zijn onze burgers het er evenwel mee eens dat dit de prijs is die we moeten betalen op een keerpunt zoals dit in de Europese geschiedenis.

Poetins oorlog heeft financiële gevolgen voor onze bevolking. Daarom moeten we de economische fundamenten van Europa veiligstellen. Dat betekent herstructureringen en nieuwe investeringen in onderzoek en grondstoffen – in dit verband is de door de Commissie voorgestelde chipverordening uitermate belangrijk. Dat betekent ook dat we bedrijven die zich afkeren van Rusland, moeten helpen en dat we onze inspanningen inzake de digitale en groene transformatie moeten verdubbelen. De Europese Green Deal draait immers niet alleen om het klimaat, maar ook om veiligheid. Bovendien moet de internationale gemeenschap de handen in elkaar slaan en een democratisch front vormen ter bescherming van onze digitale autonomie.

Er is namelijk ook een informatieoorlog aan de gang. In deze context hebben we een sterkere cyberverdediging nodig en moeten we de stelling blijven tegenspreken dat Europa zich door de confrontatie met Poetin tegen Rusland keert. Hierbij kunnen we hulp verwachten van de vele Russen die – ondanks het risico van opsluiting – protesteren tegen Poetin. Deze mensen staan aan de juiste kant. Onze kant.

Tot slot mag er geen twijfel bestaan over het feit dat wat Poetin en Loekasjenko in Oekraïne aan het doen zijn, crimineel is. Ze maken zich schuldig aan oorlogsmisdaden. Hun optreden brengt de democratische wereldorde in gevaar en zij zullen samen met alle andere verantwoordelijken uiteindelijk rekenschap moeten afleggen voor het Internationaal Strafhof. Op dat moment zullen de Oekraïense bevolking, de rechtsstaat en onze op afspraken gebaseerde wereldvisie definitief als overwinnaars uit de strijd komen.

Dank u.